ASALA KIPIRDANMAYA BAŞLADI

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Analiz No : 2023 / 24

28.11.2023

Kasım 2020daki İkinci Karabağ Savaşından sonra, uzun zamandır sessizliğini koruyan ASALA terör örgütünde, üç yıldır hareketlenmeler gözlemlenmektedir. Son olarak, Karabağ Savaşında İsrailin açık bir şekilde Azerbaycana destek vermesi üzerine Yahudi karşıtı tutumu olduğu bilinen ASALA saldırgan faaliyetlerine tekrar başlamıştır. Bu sefer ASALA_Young (Ermenistanın Kurtuluşu için Ermeni Gizli Ordusu Gençlik Grubu) adıyla saldırılar düzenlenmiştir. ASALA_Young, son iki ayda Erivandaki tek sinagog olan Mordechai HaNavi Sinagoguna 3 Ekim ve 15 Kasım tarihlerinde olmak üzere iki kere saldırı düzenlemiştir[1]. Söz konusu saldırıların videoları ve bildirileri ise ASALA_Youngın Telegram hesabından paylaşılmıştır.

Saldırılardan rahatsızlık duyduğunu belirten Ermenistandaki Yahudi toplumu mensupları bugüne kadar hiçbir problem yaşamadıkları için dehşete kapıldıklarını dile getirmiştir. İsrailin Erivan Büyükelçisi Joel Lion, Ermenistan hükümetini Yahudi düşmanlığını kınamaya, failleri adalete teslim etmeye çağırdığını belirtmiştir[2].

ASALA_Y adıyla saldırıları düzenleyen örgüt üç bildiri yayınlamıştır. Bu bildirileri örgütün geçmişte ASALAnın Türk diplomatlara yönelik saldırılarından bahsetmekte, Ermenistanı küçümsemeye varan içerikler barındırmaktadır. Saldırı sonrasında, her iki saldırıyı da üstlenen, kendilerini Ermeni ulusunun gerçek özgürlük savaşçılarının genç takipçileri olarak tanımlayan, ASALA_Young, ilk bildirisinde;

- Yahudilerin Ermeni ulusunun düşmanı olduğunu, Ermenistan Cumhuriyeti ve Karabağdaki sözde devlete karşı Türk suçlarının ve Aliyev rejiminin suç ortakları, sayılarının 100 binden fazla olduğunu söyledikleri Karabağ Ermenilerinin topraklarından zorla sürülmesinin suç ortakları olduğunu,
- Türkiyenin, Aliyev yönetiminin ve Yahudilerin, Ermeni Devletinin ve Ermeni halkının baş düşmanları olduğunu,
- 3 Ekimde Erivan'daki saldırının sadece bir başlangıç olduğunu, eğer ABD ve

Avrupadaki Yahudi hahamlar Aliyev yönetimini desteklemeye devam ederlerse, onların diğer ülkelerdeki ibadethanelerini yakmaya devam edeceklerini, her hahamın hedeflerinde olduğunu,

- İsrailin Karabağ, Nahçıvan ve Syunike (Zengezur) karşı işgâlci politikasında Aliyev yönetimini silahlandırmaya ve desteklemeye devam ederse, Avrupa, Amerika, Kanada ve Gürcistandaki İsrailli Yahudilere karşı bir savaş başlatacaklarını, Hiçbir İsrailli Yahudinin bu ülkelere gelirken kendini güvende hissetmeyeceğini,
- 1973te Ermenilerin Türklere karşı savaşı ilan eden ve 1915 olaylarının intikamını almak için Türk Konsolosu Mehmet Baydar ve Konsolos Yardımcısı Bahadır Demiri canice katleden Gourgen Yanikianın izinden gideceklerini,
- Türk-Azerbaycanlı-İsrail ittifakının Ermenistan Cumhuriyeti ve Karabağ Ermenilerine karşı işlediği tutumlara son vereceklerini madde madde sıralamıştır.

Yine Telegram üzerinden 6 Ekim tarihinde yayınladıkları ikinci bildirilerinde ise daha önceki bildirilerinde yapmaya alışkın oldukları gibi[3], Ermenistan devletini adeta azarlayarak bildiriye başlamıştır. Bildirinin başlıca dikkat çeken kısımları şöyledir:

- Ermenistan devletinin dünya Yahudilerinin önünde el pençe divan durmasından tiksindiklerini,
- Ermenistan yönetiminin yıllardır Rusların önünde el pençe divan durduklarını, şimdi ise Türklere ve Yahudilere yaranmaya çalıştığını,
- Ermenistan hükümetinin İkinci Karabağ savaşındaki yenilgi için, Türklerle ve Amerikan Yahudileriyle işbirliği için, Karabağın teslim edilmesi için, şimdi barınma sorunu yaşamaya mahkum edilen 120,000[4] kız ve erkek kardeşimize ihanet ettiği için özür dilemesi gerektiğini,
- Ermeni ulusunun savaşçıları olarak adlandırdıkları teröristlerin yolunu izlediklerini: Gurgen Yanikyan, Hakop Hakobyan, Kevork Acemyan, Monte Melkonyan,
- İlk operasyona ASALA-Yden üç kişinin katıldığı, aralarından birinin sadece 16 yaşında olduğunu ve onlarca gencin aralarına katıldığını, Karabağ, Nahçıvan ve Türkiyenin doğusundaki[5] toprakları geri kazanmanın tek yolu olduğunu,
- Yakın zamanda başka saldırıların da olacağını yazmıştır.

Adıgeçen örgütün üçüncü bildirisinde ise başlıca tehdit unsurları şu şekildedir:

- 3 Ekimdeki ilk saldırının amacı Avrupadaki hahamları Aliyev yönetimine verdikleri desteği çekmeye zorlamak olduğunu ve bu hedefe tamamen ulaşıldığını iddia etmiştir.
- İlk saldırılarından sonra, Ermenistan yönetiminin, Erivandaki Chabad merkezinin önünde güçlü bir güvenlik noktası kurduğunu, güvenlik görevlilerinin yanı sıra her gün polis arabalarının da geldiği, Merkezin çevresine görünür ve gizli gözetleme kameraları yerleştirildiğini, ayrıca kameralar ve silahlı muhafızların da olduğunu, tüm önlemlerin ise 7 Ekimde Filistinliler tarafından yıkıldığını,
- Yahudilerin Gazzede binlerce çocuk, kadın ve yaşlının yok edilmesinin provasını Karabağda yaptığını, Karabağ Ermenilerinin yaşadıklarının Gazzedeki Filistinli nüfusla kıyaslanması, Karabağ Ermenilerinin çocukları aç bırakıldığının ve Amerikanın bombalarıyla öldürüldüğünün iddia edilmesi[6],
- Filistin ve Lübnan direnişine tam destek verdiklerini, onlarla dayanışmanın bir

göstergesi olarak 15 Kasım tarihindeki saldırıyı düzenlediklerini, ayrıca Erivanda ve Ermenistanın diğer şehirlerine afiş astıklarını[7],

- İsrailin Kudüsün Ermeni mahallesine yönelik silahlı saldırıları ve Ermeni Kilisesinin mülklerine el konulması sona ermezse, bir sonraki saldırının Ermenistan dışında olacağına dair tehdit etmiştir.

Bildiriler, Ermenistan'ın Kurtuluşu için Ermeni Gizli Ordusu - Gençlik Grubu imzasıyla sonlandırılmıştır.

Bildirilerin geneline baktığımızda dikkat çeken birkaç husus bulunmaktadır. ASALA-Y isimli örgüt, ASALAnın kanlı geçmişine, yalnız ASALAnın değil, Ermeni Soykırımı için Adalet Komandolarının (JCAG) da yapısına öykünmüştür. JCAG, ismi ASALA kadar duyulmamış ama çok daha fazla sayıda kanlı saldırı düzenlemiştir. Bu saldırıları düzenlerken küçük yaştan itibaren çocukları üye olarak kabul etmeye başlamıştır. Ermeni Gençlik Federasyonu, JCAGın temelini oluşturan yaşları 8-14 arasında değişen çocuklardan oluşan bir yapıdır. Bu yapı, 28 Ocak 1982 yılında Türkiyenin Los Angeles Başkonsolosu merhum Kemal Arıkanı canice katleden, o dönem 19 yaşında olan Hampig (Harry) Sassounianın mahkumiyeti süresince, Sassouniana hayranlığını ifade eden mektuplar yazdırılan küçük çocukları Türkiye ve Türk düşmanlığı ile yoğuran bir yapıdır. Mektuplarda genel olarak kendisini örnek olarak gördüklerini ve ülküsünün peşinden gideceklerini yazmışlardır. Sassounianın tahliyesi için oluşturulan fonların yanı sıra, ABDde yayınlanan Ermeni gazetelerinde açık açık bu mektuplara yer verilmiştir. Adıgeçen adeta bir kahraman gibi yüceltilmiştir[8]. ASALA_Ynin de yapmaya çalıştığı budur. Çocuk yaşta katliam makineleri yaratmayı amaçlamaktadır. Bu açıdan tehlike oluşturmaktadır.

Bir başka dikkat çeken husus, ASALA_Ynin yaklaşık iki yıl önce yayınladığı açık mektup ile benzerlik gösteren ifadeler kullanmasıdır. İki yıl önce Ermenice yayınlanan açık mektupta, Ermenistan yöneticileri 2020 Karabağ Savaşında Ermenistanın yaşadığı hezimetten dolayı adeta azarlamış, onlara akıl veren ifadeler kullanılmıştı[9]. Karabağdaki sözde devletin ortadan kalkmasıyla ve Karabağlı Ermenilerin Karabağı terk etmesiyle, ASALA_Ynin son bildirisinde benzer suçlamalar ve hakaretler yer almaktadır.

ASALA_Ynin Filistinin arkasında olduğunu ve aynı amaç için Yahudileri hedef almaya hazır olduklarını söylemeleri şaşırtıcı değildir. ASALAnın kurulduğu ilk yıllarda Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) tarafından eğitildiği bilinmektedir[10]. Ancak FKÖ, daha sonra eğitim desteğine çeşitli sebeplerle son vermiştir.

ASALA_Y sadece Ermenistanı değil, en başından beri düşman olarak gördüğünü söylediği, ibadethanelerine ve hahamlarına zarar vereceğini söylediği İsrailin yanı sıra Azerbaycan ve Türkiyeyi de hedefleri arasında göstermektedir. Bildiride, 1973 yılında iki diplomatımızı canice katleden Gourgen Yanikianın izinden gideceklerini de açık açık ifade etmişlerdir. Bu da dikkate alınması gereken bir noktadır. Daha önce Yanikian olayının üzerinde durulmamasının çok ağır sonuçları ve çok ağır kayıpları olmuş, 34 Türk diplomatı canice katledilmiş, aralarında yabancılarında olduğu 188 kişiyi yaralamış[11], binlerce kişinin travma yaşamasına neden olmuş, şimdiye kadar tarihte görülmemiş bir diplomasi katliamına neden olmuştur. Dünya üzerinde bu kadar uzun süre diplomasisi tacize uğramış başka bir devlet daha yoktur. Bu sebeple bu saldırıların azımsanmayıp dikkatli

olunması önem taşımaktadır. Yalnız bildiride hedef gösterilen ülkeler değil, bu ülkelerin misyonlarının bulunduğu devletlerin de Viyana Sözleşmesini göz ardı etmemesi başka saldırı planlarının da önüne geçebilecektir.

Saldırılardan sonra, İsrailin Erivan Büyükelçisi Ermenistan yönetimini, saldırıları kınamaya çağırmıştır. Ancak bu çağrı, terör örgütü ASALAnın kurucularından olan Monte Melkonianı doğum gününde anıp, üstelik milli kahraman olarak paylaşacak kadar terörizme destek veren bir yönetime yapılmaktadır. Dolayısıyla terörü kınamak bir yana, terörü amaçlarına ulaşmak için bir araç olarak gören bir yönetime böyle bir çağrıda bulunmanın sonuç vermesi beklenmemelidir.

Bugün, askeri eğitimler alan, başta ABD ve Fransa'daki Ermeni diasporası tarafından finansal destek sağlanan Marksist-Leninist ideolojiyi benimsemiş, düşmanca duygularla zehirlenen sadece ASALA ve gençlik kolları ASALA_Y değildir. Ayrıca ASALAya göre nispeten yeni olan VOMA ve POGA da benzer hedefleri savunmakta, buna göre eğitimler almakta ve teröristleri kahraman gibi göstermeye devam etmektedir. Bu saldırılar küçük gibi görünse de ardında nefret söylemi ve haksız iddialar barındırmaktadır. Bu sebeple, bu ve benzer saldırıların azımsanmaması yerinde olacaktır.

**Fotoğraf: ASALA_Young Telegram kanalı.*

[1] Yerevanın tek sinagogu ikinci defa saldırıya uğradı, *Avlaremoz*, avlaremoz.com, 18 Kasım 2023, https://www.avlaremoz.com/2023/11/18/yerevanin-tek-sinagogu-ikinci-defa-saldiriya-ugradi/.

[2] Avlaremoz, 18 Kasım 2023.

[3] Hazel Çağan Elbir, Ermeni Terörü Yeniden Yüzünü Göstermeye Başladı-2, avim.org.tr, *AVİM*, 22 Şubat 2021, https://avim.org.tr/tr/Analiz/ERMENI-TERORU-YENIDEN-YUZUNU-GOSTERMEYE-BASLADI-2.

[4] Burada da görüldüğü gibi, nüfus kendi iç kaynaklarında farklılıklar göstermektedir.

[5] Türkiyenin doğusu ifadesi aslında ASALA_Ynin bildirisinde Batı Ermenistan olarak geçmektedir.

[6] Karabağdaki Ermenilerin aç ve evsiz olmasının sorumluluğu Ermenistandadır. Ermenistan 100,000 olduğu ifade edilen Karabağ Ermenisinin Karabağa dönmesi için adeta kampanya başlatmıştır. Ayrıca ABDnin de Azerbaycana destek verdiği de tamamen gerçek dışıdır. ABnin ve ABDnin Azerbaycana yönelik çifte standart uyguladığı açık bir

şekilde bilinmektedir.

[7] Telegram kanalından ayrıca adı geçen afişlerin fotoğrafları da paylaşılmıştır.

[8] Hazel Çağan Elbir, Sassounainın Tahliye Edilmesi Kararı, avim.org.tr, *AVİM*, 12.03.2021, https://avim.org.tr/tr/Analiz/SASSOUNIAN-IN-TAHLIYE-EDILMESI-KARARI.

[9] Çağan Elbir, Ermeni Terörü Yneiden Yüzünü Göstermeye Başladı-2.

[10] Francis P. Hyland, *Armenian Terrorism The Past, The Present And The Prospects* Westview Press, s.25.

[11] Bilâl N. Şimşir, *Şehit Diplomatlarımız 1-2*, Bilgi Yayınevi: Ankara, s. 970.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "ASALA KIPIRDANMAYA BAŞLADI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2023 / 24. Kasım 28. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Analiz/ASALA-KIPIRDANMAYA-BASLADI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi

E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır